

ДИРЕКТИВА 88/388 /ЕИО НА СЪВЕТА

от 22 юни 1988 година

за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно ароматизантите, предназначени за влагане в храни, и изходните материали за тяхното производство

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската икономическа общност и по-специално член 100а от него,

като взе предвид предложението на Комисията ¹,

в сътрудничество с Европейския парламент ²,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет ³,

като има предвид, че различията между националните законодателства в областта на ароматизантите възпрепятстват свободното движение на храни, че те могат да създадат условия за неравноправна конкуренция и че по такъв начин те пряко засягат създаването или функционирането на общия пазар;

като има предвид, че сближаването на тези законодателства е необходимо с оглед постигането на свободно движение на храните;

като има предвид, че законодателствата в областта на ароматизантите, предназначени за влагане в храните, трябва да се ръководят преди всичко от изискванията за защита на здравето на човека, но също така и от икономическите и технически потребности в рамките на санитарната защита;

¹ ОВ С 144, 13.6.1980 г., стр.9 и ОВ С 103, 24.4.1982 г., стр. 7.

² ОВ С 66, 15.3.1982 г., стр. 117, и Решение от 9 март 1988 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

³ ОВ С 138, 9.6. 1981 г., стр. 42.

като има предвид, че е уместно в рамкова директива най-напред да се определят общите критерии за чистота, определенията, правилата за етикетирание и общите принципи, които впоследствие ще дадат възможност да се премахнат всички несъответствия между законодателствата;

като има предвид, че въз основа на регистъра на веществата и изходните материали, използвани в производството на ароматизанти, съставен от Комисията по силата на Решение 88/389/ЕИО ¹, впоследствие Съветът ще приеме съгласно процедурата, предвидена в член 100а от Договора, съответните разпоредби, отнасящи се за отделните категории ароматизанти и изходни материали, както и необходимите мерки, отнасящи се до тяхната употреба и методи на производство;

като има предвид, че съгласно най-новите становища на специалисти в областта на науката и техниката, някои компоненти на животински и растителни суровини, използвани в производството на ароматизанти, трябва да се ограничат в храните;

като има предвид, че е уместно да се определят специфичните критерии за чистота за някои ароматизанти и микробиологичните критерии за ароматизантите, методите за анализ и за вземане на проби от ароматизантите и от веществата, изброени в приложенията и влагани във или върху храните;

като има предвид, че ако се окаже, че в ароматизантите се използва вещество или материал, което е разрешено въз основа на настоящата директива или на приетите впоследствие разпоредби, или че ако наличието на някое от веществата, изброени в приложение II, може да представлява здравен риск, е уместно да се разреши на държавите-членки да прекратят или да ограничат употребата им или да намалят максимално допустимото съдържание до приемането на решение на равнище Общност;

като има предвид, че съставянето на списъка на разрешените вещества и материали под формата на добавки, необходими за съхраняването и използването на ароматизантите, под формата на разтворители и разредители на ароматизантите и под формата на технологически добавки, както и определянето на специфични критерии за чистота за ароматизантите, определянето на условията и реда за вземане на проби и на методите за анализ на ароматизантите, вложени във или върху храните, както и контролът на максимално

¹ Вж. стр. 67 от настоящия Официален вестник.

допустимото съдържание, предвидено в приложенията, представляват технически мерки за прилагане; че с оглед да се опрости и ускори процедурата, е уместно да се възложи на Комисията да приема тези мерки;

като има предвид, че винаги, когато Съветът възлага на Комисията някои компетенции по прилагане на разпоредбите, отнасящи се до ароматизанти, предназначени за влагане в храните, е уместно да се предвиди процедура за установяване на тясно сътрудничество между държавите-членки и Комисията в рамките на Постоянния комитет по храните, създаден с Решение 69/414/ЕИО ¹;

като има предвид, че е уместно, без да се засягат разпоредбите от националните законодателства, които се прилагат за някои категории ароматизанти поради липсата на специални директиви за ароматизантите, да се прилагат правилата, предвидени в настоящата директива по такъв начин, че да се разреши, две години след приемането на настоящата директива търговията и употребата на ароматизанти, които са в съответствие с разпоредбите ѝ, и да се забрани търговията и употребата на ароматизанти, които не са в съответствие с нейните разпоредби, три години след приемането ѝ,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

1. Настоящата директива се прилага за „ароматизантите”, използвани или предназначени за влагане в или върху храните, за да им се придаде мирис и/или вкус, както и за изходните материали, използвани в производството на ароматизанти.

2. По смисъла на настоящата директива:

а) „ароматизант” е ароматични вещества, ароматични заготовки, преработени ароматизанти, пушилни ароматизанти или техните смеси,

б) „ароматично вещество” е химическо вещество, което има ароматни свойства, и което е:

(i) получено по физически способ (включително дестилация и селективна екстракция с разтворител) или по ензиматичен или микробиологичен способ, от материал от

¹ ОВ L 291, 19.11.1969 г., стр. 9.

растителен или от животински произход, било необработен, било след като е преработен за консумация от човека посредством традиционните способности за приготвяне на храна (включително сушене, печене и ферментация);

- (ii) получено чрез химически синтез или изолирано чрез химически синтез, което е химически еднакво с вещество, което естествено се намира в материал от растителен или от животински произход като описания в подточка i);
- (iii) получено чрез химически синтез, но което не е химически еднакво с вещество, което естествено се намира в материал от растителен или от животински произход като описания в подточка i);

в) „ароматична заготовка” е продукт, различен от веществата, изброени в буква б), подточка (i), концентриран или неконцентриран, който има ароматни свойства и е получен по съответен физически способ (включително дестилация и селективна екстракция с разтворител) или по ензиматичен или микробиологичен способ от материал от растителен или от животински произход, непреработен или преработен за консумация от човека посредством традиционните способности за приготвяне на храна (включително сушене, печене или ферментиране);

г) „преработен ароматизант” е продукт, който е получен от смес от съставки, при спазване на добрата производствена практика, чрез нагряване до температура максимум до 180⁰С, в продължение на не повече от 15 минути, като не е задължително самите съставки да имат ароматни свойства, но поне една от тях да съдържа азот (амино), а друга да е редуцираща захар;

д) „пушилен ароматизант” е пушилен екстракт, използван в традиционните способности за опушване на храните.

3. Ароматизантите могат да съдържат храни, както и други вещества като описаните в член 6, параграф 1.

Член 2

Настоящата директива не се прилага за:

- ядливите вещества или продукти, предназначени за консумация, без да се подлагат на преработка, със или без добавка,

- веществата с преобладаващ сладък, кисел или солен вкус,
- материалите от растителен или от животински произход, които имат присъщи ароматни свойства, когато не се използват като източници на ароматизанти.

Член 3

Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да не се допуска продажбата или употребата на ароматизанти, които не съответстват на правилата на настоящата директива.

Член 4

Държавите-членки предприемат всички необходими мерки, за да се гарантира:

- а) - ароматизантите да не съдържат елемент или вещество в токсикологично опасно количество;
 - с уговорката за евентуални изключения, предвидени в специфичните критерии за чистота, посочени в член 6, параграф 2, трето тире, ароматизантите да не съдържат повече от 3 мг/кг арсеник, 10 мг/кг олово, 1 мг/кг кадмий и 1 мг/кг живак;
- б) употребата на ароматизантите да не води до наличието на нежелателните вещества, изброени в приложение I, в консумираните храни, в количества, които превишават посочените в него;
- в) употребата на ароматизантите и на други хранителни съставки с ароматни свойства да не води до наличието на веществата, изброени в приложение II, в количества, които превишават посочените в него.

Член 5

Съветът, в съответствие с предвидената в член 100а от Договора процедура, приема:

1. Необходимите разпоредби относно:

- източниците на ароматизанти, съставени от храни, както и от билки и от подправки, които обикновено се възприемат като храни,
- източниците на ароматизанти, съставени от растителни или от животински суровини, които обикновено не се възприемат като храни,

- ароматичните вещества, получени по физически, ензиматичен или микробиологичен способ от растителни или от животински суровини,
 - химически синтезираните или химически изолираните ароматични вещества, които са химически еднакви с ароматичните вещества, естествено присъстващи в храните, както и в билките и в подправките, които обикновено се възприемат като храни,
 - химически синтезираните или химически изолираните ароматични вещества, които са химически еднакви с ароматичните вещества, естествено присъстващи в растителните или в животинските суровини, които обикновено се възприемат като храни,
 - химически синтезираните или химически изолираните ароматични вещества, различни от изброените в четвърто и пето тире,
 - изходните материали, използвани за производството на пушилни ароматизанти или на преработени ароматизанти, както и условията за протичане на реакциите, прилагани за тяхното приготвяне;
2. Всички специални разпоредби, които са необходими за защита на здравето на човека или на търговията и се отнасят до:
- употребата и методите за производство на ароматизанти, включително физическите, ензиматичните или микробиологичните способности за производството на ароматични заготовки или на ароматични вещества, посочени в член 1, параграф 2, буква б), подточка (i) и буква в);
 - условията за влагане на веществата и материалите, посочени в член 6, параграф 1;
3. Измененията и допълненията, отнасящи се до максимално допустимото съдържание, предвидено в приложенията.

Член 6

Съгласно процедурата по член 10 се приема:

1. Списък на веществата или материалите, разрешени за употреба в Общността под формата на:
 - добавки, необходими за съхранението и употребата на ароматизантите,

- продукти, използвани за разтваряне и разреждане на ароматизантите,
- добавки, необходими за производството на ароматизанти (технологически добавки), доколкото те не са предмет на други общностни разпоредби;

2. При необходимост:

- методите за анализ, необходими за контрола върху спазването на нормите за съдържание, предвидени в член 4,
- условията и реда за вземане на проби и методите за качествен анализ и при необходимост за количествен анализ на ароматизантите, които са вложени във или върху храните,
- специфичните критерии за чистота за дадени ароматизанти;

3. Микробиологичните критерии, които се прилагат по отношение на ароматизантите,

- критериите за определения, свързани с по-специфичните наименования, посочени в член 9, параграф 1, буква б);

4. Съответните разпоредби, които трябва да се приемат до 1 юли 1990 г. с оглед да се допълни настоящата директива с правила за етикетиране на ароматизантите, предназначени за продажба на крайния потребител.

Член 7

Разпоредбите, които могат да се отразят върху здравето на обществото, се приемат само след консултация с Научния комитет по храните.

Член 8

1. Ако въз основа на нова информация или на преоценка на вече съществуващата след приемането на настоящата директива или на една от директивите, посочени в член 5, дадена държава-членка установи:

- че наличието на едно от веществата, посочени в приложенията, или на максимално допустимото съдържание, макар и да съответства на разпоредбите на настоящата директива, или
- че употребата на даден ароматизант, макар и да съответства на разпоредбите на съответната директива или на настоящата директива, или

- че наличието на вещество, сходно на посочените в приложенията,

представлява опасност за здравето на човека, тази държава-членка може временно да прекрати или да ограничи прилагането на въпросните разпоредби на своя територия. Тя незабавно информира за това останалите държави-членки и Комисията, като посочва мотивите за своето решение.

2. Комисията разглежда във възможно най-кратък срок посочените от държавата-членка мотиви и след консултация с Постоянния комитет по храните обявява незабавно своето становище и взема съответните мерки, които да заменят мерките, посочени в параграф 1.

3. Ако Комисията прецени, че са необходими изменения на настоящата директива или на една от директивите, посочени в член 5, за да се превъзмогнат трудностите, изложени в параграф 1, и за да се гарантира защитата на здравето на човека, тя предприема процедурата, предвидена в член 10, с оглед да приеме тези изменения; в този случай държавата-членка, която е приела защитни мерки, може да ги прилага до влизането в сила на измененията.

Член 9

1. Ароматизантите, които не са предназначени за продажба на крайния потребител, могат да се продават само ако върху опаковката или върху съда, в който те се държат, са посочени следните данни, които трябва да са видими, четливи и неизтриваеми:

а) името или търговската фирма и адресът на производителя или на опаковчика, или на продавач, установен в Общността,

б) търговското наименование: или терминът “ароматизант”, или по-специфично наименование или описание на ароматизанта.

Държавите-членки могат за период от три години след приемането на настоящата директива да запазят по-специфичните наименования на ароматизантите, съставени от смес от ароматични заготовки и ароматични вещества.

Преди изтичането на този период се взема решение съгласно процедурата, предвидена в член 10, за евентуалното включване на тези наименования в настоящата директива.

в) или означението “за храни”, или по-специфично описание на храните, за които ароматизантът е предназначен;

г) изброяване на категориите вложени ароматични вещества и ароматични затотовки, в низходящ ред и според следната класификация:

- естествени ароматични вещества – за ароматичните вещества, определени в член 1, параграф 2, буква б), подточка (i),

- ароматични вещества, еднакви с естествените вещества, - за ароматичните вещества, определени в член 1, параграф 2, буква б), подточка (ii),

- изкуствени ароматични вещества - за ароматичните вещества, определени в член 1, параграф 2, буква б), подточка (iii),

- ароматични затотовки - за затотките, определени в член 1, параграф 2, буква в),

- преработени ароматизанти - за ароматизантите, определени в член 1, параграф 2, буква г),

- пушилни ароматизанти - за ароматизантите, определени в член 1, параграф 2, буква д);

д) в случай, че става въпрос за смес от ароматизанти и други вещества или материали, посочени в член 6, параграф 1, първо и второ тире, изброяване в низходящ ред в смеските:

- на категориите ароматизанти в съответствие с класификацията по буква г) от настоящия параграф,

- на наименованието на всяко от останалите вещества или материали или при необходимост на неговия номер “ЕИО”;

е) посочване на максималното съдържание на всеки компонент или на група компоненти, подлежащи на количествено ограничение в храните, или на подходяща информация, която позволява на купувача да спазва общностните разпоредби, или, ако такива не съществуват, националните разпоредби, които се прилагат за тази храна;

ж) обозначение, което идентифицира партидата;

з) номиналното количество, изразено в единици за маса или за обем.

2. Без да се засяга параграф 1, буква г), понятието „естествен” или всеки друг израз с почти същото значение, може да се използва само за ароматизанти, чийто ароматен компонент

съдържа предимно ароматични вещества, определени в член 1, параграф 2, буква б), подточка (i) и/или ароматични заготовки, определени в член 1, параграф 2, буква в).

Ако търговското наименование на ароматизанта съдържа позоваване на хранителен продукт или на ароматен източник, понятието „естествен” или всеки друг израз с почти същото значение може да се използва само ако ароматичният компонент е изолиран чрез съответния физически, ензиматичен или микробиологичен способ, или чрез традиционния способ за приготвяне на храна, или от самата храна, или от съответния ароматен източник.

3. Като изключение от параграф 1, определенията, посочени в параграф 1, букви г), д) и е), могат да се съдържат само в търговските документи, отнасящи се до партидата, които трябва да се предоставят заедно със или преди доставката, при условие че обозначението „предназначено е за производството на храни, а не за продажба на дребно” е поставено на видимо място върху опаковката или върху съда, в който се съдържа съответният продукт.

4. Държавите-членки се въздържат да определят по-подробни изисквания от предвидените в настоящия член, които се отнасят до условията и реда, по който предвидените обозначения, трябва да се посочват.

Обозначенията, предвидени в настоящия член, трябва да са формулирани с понятия, които да са лесно разбираеми от купувача, освен ако информацията за тях не е дадена по друг начин. Настоящата разпоредба не възпрепятства изписването на посочените обозначения да става на няколко езика.

Член 10

1. В случаите, когато се следва процедурата, изложена в настоящия член, председателят на Постоянния комитет по храните сезира комитета по своя инициатива или по молба на представител на държава-членка.

2. Представителят на Комисията представя на Комитета проект за мерките, които трябва да се предприемат. Комитетът дава своето становище по проекта в срок, определен от председателя в зависимост от неотложността на въпроса. Той се произнася с квалифицирано мнозинство съгласно член 148, параграф 2 от Договора. Председателят не участва в гласуването.

3. а) Комисията постановява предвидените мерки, само ако те съответстват на становището на Комитета.

б) Когато мерките не съответстват на становището на Комитета, или ако няма такова становище, Комисията незабавно предлага на Съвета мерките, които трябва да се вземат. Съветът взема решение с квалифицирано мнозинство.

Ако след изтичането на три месеца, считано от датата, на която е бил сезиран, Съветът не е приел мерки, Комисията приема предложените мерки.

Член 11

1. Настоящата директива се прилага също за ароматизантите, предназначени за влагане в храните, и за храните, които се внасят в Общността.
2. Настоящата директива не се прилага нито за ароматизантите, нито за храните, които се изнасят извън Общността.

Член 12

1. Държавите-членки не могат да се позовават на съдържанието, на етикетирването на ароматизантите или на свойствата им в храните, за да забранят, да ограничат или да възпрепятстват продажбата и употребата на ароматизанти, които съответстват на настоящата директива и на директивите, посочени в член 5.
2. Параграф 1 не засяга националните разпоредби, които се прилагат поради липсата на директиви като посочените в член 5.

Член 13

1. Държавите-членки приемат мерките, необходими, за да се съобразят с настоящата директива в срок от 18 месеца, считано от нейното приемане. Те незабавно информират Комисията за това. Приетите мерки имат за цел:
 - да разрешат, две години след приемането на настоящата директива, търговията и употребата на ароматизанти, които съответстват на настоящата директива,
 - да забранят, три години след приемането на настоящата директива, търговията и употребата на ароматизанти, които не съответстват на настоящата директива.
2. Параграф 1 не засяга националните разпоредби, които поради липсата на директиви като посочените в член 5 уреждат някои групи ароматизанти или определят храните, във или върху които могат да се влагат ароматизантите, съответстващи на настоящата директива.

Член 14

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Люксембург на 22 юни 1988 година.

За Съвета:

Председател

M. BANGEMANN

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Максимално съдържание на някои нежелателни вещества в непреработените храни поради влагането на ароматизанти

Вещество	Храни	Напитки
3,4 Бензопирен	0,03 мг/кг	0,03 мг/кг

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Максимално съдържание на някои вещества, получени от ароматизантите и от други хранителни съставки с ароматни свойства, в непреработените храни, в които са вложени ароматизанти

Вещество	Храни (в мг/кг)	Напитки (в мг/кг)	Изключения и /или специални ограничения
Агарициева киселина ⁽¹⁾	20	20	100 мг/кг в спиртните напитки и в храните, съдържащи гъби
Алоин ⁽¹⁾	0,1	0,1	50 мг/кг в спиртните напитки
Бета азарон ⁽¹⁾	0,1	0,1	1 мг/кг в спиртните напитки и в подправките, предназначени за храните тип „бърза закуска”
Берберин ⁽¹⁾	0,1	0,1	10 мг/кг в спиртните напитки
Кумарон ⁽¹⁾	2	2	10 мг/кг за някои захарни изделия с карамел 50 мг/кг в дъвките 10 мг/кг в спиртните напитки
Циановодородна киселина ⁽¹⁾	1	1	50 мг/кг в нугата, бадемовата паста, техните заместители или подобни

			продукти 1 мг в спиртни напитки със спиртно съдържание 10 промила 5 мг/кг в консервите от плодове с костилки
Хиперицин ⁽¹⁾	0,1	0,1	10 мг/кг в спиртните напитки 1 мг/кг в захарните изделия
Пулегон ⁽¹⁾	25	100	250 мг/кг в напитките, ароматизирани с мента или с лютив мента 350 мг/кг в захарните изделия с мента
Квасин ⁽¹⁾	5	5	10 мг/кг в захарните дражета 50 мг/кг в спиртните напитки
Сафрол и изосафрол ⁽¹⁾	1	1	2 мг/кг в спиртните напитки със съдържание 250 промила 5 мг/кг в спиртните напитки със съдържание над 250 промила 15 мг/кг в храните, съдържащи кора на индийско орехче и индийско орехче
Сантонин ⁽¹⁾	0,1	0,1	1 мг/кг в спиртните напитки със съдържание 250 промила
Алфа и бета туйон (Thuyone) ⁽¹⁾	0,5	0,5	5 мг/кг в спиртните напитки със съдържание до 250 промила 10 мг/кг в спиртните напитки, съдържащи над 250 промила 25 мг/кг в храните, съдържащи съставки със салвия 35 мг/кг в америте

⁽¹⁾ Не може да се добавя в този вид в храните или в ароматизантите. Може да се съдържа в храните или в чист вид, или след добавянето на ароматизанти, получени от естествени изходни материали.